

Norsk Folkehjelp

Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

Handel og Kontor
i Norge

Myanmar

Handel og Kontor i Norge

Statusrapport 2019

TUSEN TAKK FOR SOLIDARITETS-SAMARBEIDET

Norsk Folkehjelps slagord er solidaritet i praksis. Å ha en samarbeidspartner som Handel og Kontor i Norge (HK), som bygger på de samme verdiene som oss, er viktig for å kunne nå de målene vi setter oss og for å motivere oss til å gjøre et godt arbeid. Vi er stolt av og setter stor pris på det langsiktige samarbeidet med HK.

Gjennom samarbeidsavtalen (2017–2020) støtter forbundet vårt Norad-finansierte freds- og demokratiarbeid i Myanmar. Samarbeidet er spesielt konsentrert om land- og naturressursrettigheter og menneskerettigheter. HKs støtte til det som er store utfordringer etter over 50 år med militærdiktatur og undertrykkelse utløser nye midler fra Norad, og sammen står vi så mye sterkere i dette viktige arbeidet.

Gjennom den langsiktige samarbeidsavtalen bidrar dere til at organisasjoner og nettverk som vi støtter kan arbeide for et mer fredelig og demokratisk samfunn. Dette gjøres blant annet gjennom lokalt informasjons- og opplæringsarbeid om naturressursrettigheter, lokale grasrotgrupper som gjennom opplæring i menneskerettigheter har bygget opp sterke nettverk av studenter, lærere og samfunnsledere, og gjennom aktivistgrupper som mobiliserer mot lover som vil innskrenke ytrings- og organisasjonsfriheten. Det at stadig flere organiserer og engasjerer seg i kampen mot korrupsjon, er med på å styrke lokaldemokratiet. Dette er noe vi har jobbet med lenge, og som vi ser gode resultater av.

I tillegg har forbundets klubber, avdelinger og regioner bidratt med økonomisk støtte til vårt arbeid. Vi takker Handel og Kontor for solidariteten og engasjementet, og ser fram til videre samarbeid.

Henriette Killi Westhrin
generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, sanitet og redningstjeneste, humanitær mine- og eksplosivrydding og flyktning- og integreringsarbeid. Norsk Folkehjelp har rundt 13 200 medlemmer i Norge, og 2300 ansatte i 40 land.

NORSK FOLKEHJELP I MYANMAR

I 2019 er det 15 år siden Norsk Folkehjelp startet opp i Myanmar. Siden dengang har landet endret seg mye, men det er fortsatt en lang vei å gå i fredsprosessen mot et demokratisk samfunn.

I oppstarten i 2004 var Norsk Folkehjelp hovedsakelig engasjert i landbruksprosjekter, som en måte å få innpass på i et land hvor myndighetene anså enhver form for politisk arbeid som svært truende.

Etter hvert som det politiske klimaet begynte å endre seg rundt 2009, søkte Norsk Folkehjelp i økende grad å støtte prosjekter med en mer direkte og tydelig politisk dimensjon. I dag støtter vi i hovedsak prosjekter knyttet til demokratisering, menneskerettigheter, naturressursforvaltning, samt støtte til den pågående fredsprosessen mellom regjeringen og de ikke-statlige væpnede gruppene.

Det sivile samfunnet i Myanmar har spilt en sentral rolle i å konsolidere den politiske overgangen til demokrati, og for å holde fred og omfordeling av ressurser høyt på den politiske dagsordenen.

Forventningene til at regjeringen skal oppnå en fredelig løsning på konflikten med de etniske væpnede gruppene er på et lavpunkt. For noen år siden ble det gjennomført konkrete tiltak for å oppnå våpenhviler; nå står den politiske prosessen i stampe i de sørøstlige delene av landet, og konflikten i nordøst har blusset opp igjen. Både situasjonen på bakken og de

pågående forhandlingene viser at det er langt igjen til en endelig fredsløsning.

I dag samarbeider Norsk Folkehjelp med 30 ulike organisasjoner og nettverk i Myanmar. Vi støtter noen av de mest politiske og progressive organisasjonene i landet som har bidratt til å styrke den demokratiske prosessen og mobilisere for reformer. I tillegg er Norsk Folkehjelps program for humanitær nedrustning til stede i Myanmar. Siden 2012 har vi overfor myndighetene bidratt med minekunnskap og kartlegging av miner og eksplosiver gjennom samtaler med lokalbefolkningen.

Utgitt av: Norsk Folkehjelp

Layout og tilrettelegging: Kirsti Knudsen

Foto: Norsk Folkehjelp/Myanmar Pressphoto Agency | **Trykk:** LO Media

LOKAL AKTIVISME BIDRAR TIL YTRINGSFRIHET

Da regjeringen i Myanmar foreslo lovendringer som ytterligere ville innskrenke ytrings- og organisasjonsfriheten, bestemte unge aktivister seg for å mobilisere mot dette. Nå er lovendringene satt på vent.

Etter at Aung San Suu Kyi og hennes regjering kom til makta i 2015, har myndighetene blitt kritisert for å innskrenke handlingsrommet for sivilsamfunnet gjennom en rekke lover som reduserer folks muligheter til å gi uttrykk for sine meninger. Ett eksempel er loven som regulerer telekommunikasjon, som regjeringen har brukt for å tiltale 174 personer. Under forrige regjering (USDP) ble det tatt ut tiltale mot elleve personer for brudd på denne loven.

Athan er en gruppe som organiserer protester mot lover som begrenser ytrings- og organisasjonsfriheten i Myanmar. På grunn av et strengt juridisk rammeverk og systematiske straffeforfølgelser er det bare en håndfull personer som tør å protestere og si sin mening. Athan spiller en viktig rolle, og er en modig aktør som tar standpunkt i saker det er ekstremt risikabelt å uttale seg om.

MODIGE UNGDOMMER

Hvis regjeringens forslag til innstramminger i lovverket hadde blitt vedtatt, ville det ha blitt merkbart vanskeligere for folk å arrangere fredelige møter og si sin mening. For å vekke folks oppmerksomhet arrangerte Athan workshops i lokalsamfunn i Yangon, Mandalay, Sagaing, Magway og Ayerwaddy. De kartla forholdene for ytringsfrihet, med støtte fra South East Asia Press Alliance (SEAPA), og utga en omfattende rapport om personer som hadde blitt arrestert for brudd på organisasjons- og telekommunikasjonslovene. Athan inngikk også allianser med FN-organer og lokale sivile organisasjoner som arbeider for menneskerettigheter og ytringsfrihet.

Med støtte fra nettverket Paung Ku har Athan blitt en viktig aktør i kampen for ytringsfrihet i Myanmar. De hadde nøkkelrolle i mobiliseringen mot regjeringens forslag til en lovendring som ville føre til innstramminger av ytrings- og organisasjonsfriheten. På grunn av den folkelige motstanden er loven satt på vent.

FAKTA OM MYANMAR

Offisielt navn: **Republikken Myanmarunionen**

Styreform: **Republikk**

Hovedstad: **Nay Pyi Taw**

Flateinnhold: **676 578 km² (litt større enn Frankrike)**

Folketall: **55,6 millioner (Norge 5,4)**

Religion: **Buddhister (87,9 %),**

kristne (6,2 %), muslimer (4,3 %)

Gjennomsnittsalder: **28,5 år (Norge: 39,3)**

Forventet levealder: **68,6 år (Norge: 82)**

Innbyggere under 14 år: **26,5 %**

(Norge: 15 %)

Fødselsrate: **17,7 pr. tusen (Norge: 12,2)**

BNP pr. innbygger: **6300 USD**

(Norge: 72 100 USD)

Handel og Kontor støtter i landsmøteperioden disse samarbeidspartnerne til Norsk Folkehjelp i Myanmar:

Paung Ku (PK) ble stiftet i 2007 av et nettverk av internasjonale og lokale aktører, deriblant Norsk Folkehjelp. I dag er PK en selvstendig organisasjon som er rådgiver for 369 sivilsamfunnsorganisasjoner over hele Myanmar. PK støtter sine medlemmer i arbeidet med å drive kampanjer og mobilisere for ytringsfrihet og landrettigheter.

Equality Myanmar (EQMMR) ble grunnlagt i 2000 med sikte på å styrke folket i Myanmar gjennom opplæring i menneskerettigheter. EQMMR utdanner kvinner, studenter, munk, lærere og aktivister, og har bygd opp et sterkt nettverk av menneskerettighetstrenerne og talspersoner over hele Myanmar.

LOVENDRING SKAPTE MER DEMOKRATI

Yangon er den største byen i Myanmar. Norsk Folkehjelp støtter Yangon School of Political Science (YSPS), som spilte en nøkkelrolle i arbeidet for å gjøre byen mer demokratisk og inkluderende. Mange av deres forslag ble tatt inn i den nye loven.

Majoriteten av den tidligere hovedstadens ledelse skal nå velges av innbyggerne, og alle over 18 år kan delta i kommunevalget. Dette betyr at smutthull i loven tettes, og det blir lettere å få bukt med korrupsjon.

Etter den gamle loven ble bare halvparten av YCD-komiteen – Yangons ledelse – valgt av folket; resten ble utpekt av regjeringen. Dessuten fikk hver husholdning bare én stemme. Mangelen på demokratiske prinsipper var en viktig årsak til at YSPS engasjerte seg. En annen viktig grunn var at YSPS så behovet for å tette smutthullene i loven som tillot forretningslivet å stikke offentlige midler i egen lomme.

PLAN FOR ANTIKORRUPSJON

For å utvikle konkrete anbefalinger til YCD-loven involverte YSPS eksperter på ulike deler av lokal administrasjon og politisk ledelse, som jurister og ingeniører, og høstet også erfaringer fra lignende lovendringer andre steder. Da de skulle utarbeide sine forslag om byutvikling og lokal administrasjon, lærte YSPS mye av hvordan de hadde gjort det i Singapore. En nyttig erfaring fra dette arbeidet var at selv om forholdene kan være forskjellige, er det mye å lære fra hvordan de gjør det i andre land.

Norsk Folkehjelp bidro med en skreddersydd støtte til YSPS' utvikling av en plan for antikorrupsjon, og arrangerte workshops for å styrke bevisstheten om likestilling. Gjennom å mobilisere for å legge press på de ansvarlige politikerne, og ved å inngå allianser med andre sivile organisasjoner, fikk YSPS gjennomslag for sine forslag.

KVINNERS RETTIGHETER STYRKET

At alle over 18 år nå kan stemme ved kommunevalg er en milepæl for kvinners rettigheter i Myanmar. Tidligere, da hver husholdning hadde kun én stemme, var det som regel mannen i huset som brukte stemmeretten.

YSPS fikk også gjennomslag for de fleste av sine innspill for å stoppe korrupsjon og for forslaget om at nye bygninger skal være tilrettelagt for folk med funksjonshemninger.

BESTILL ET ENGASJERENDE FOREDRAG

Norsk Folkehjelp stiller gjerne opp på deres møter og samlinger for å fortelle om vårt arbeid og spesielt om Myanmar.

GI DITT BIDRAG

Vi håper HKs klubber, avdelinger og regioner vil støtte opp om samarbeidsavtalen og bidra økonomisk til arbeidet i Myanmar. Bruk kontonummer 9001 08 76000 og merk med «Myanmar».

FÅ INFORMASJON

For mer informasjon og spørsmål, kontakt: Inger Helene Vaaten i HK, tlf.: 900 34 214, e-post: inger.helene.vaaten@hkinorge.no eller Are Stranden i Norsk Folkehjelp, tlf.: 911 33 226, e-post: arest@npaid.org

FØLG OSS

facebook.com/folkehjelp
twitter.com/norskfolkehjelp
Norsk Folkehjelp
PB 8844 Youngstorget
0028 OSLO. Tlf. 22 03 77 00
www.folkehjelp.no